

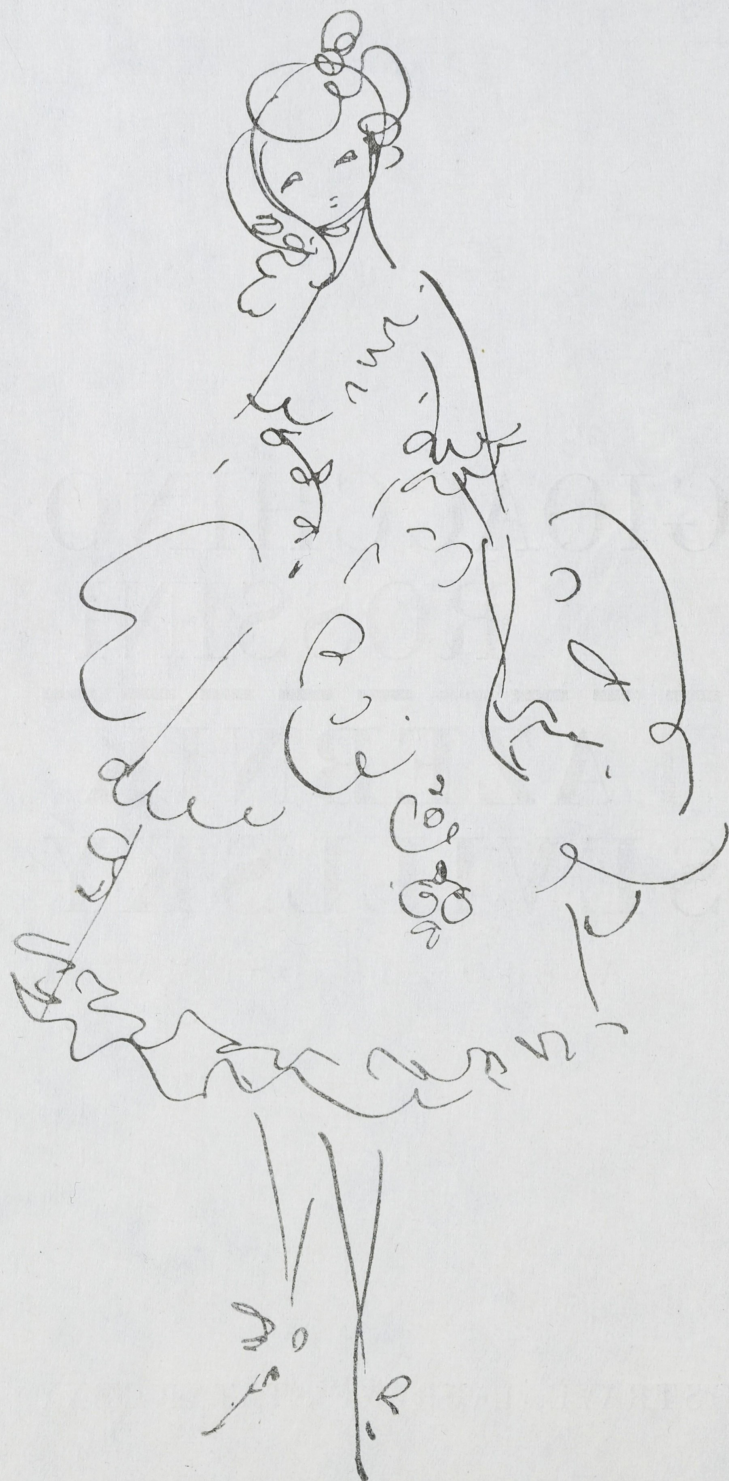

GIOACCHINO
ROSSINI

LAZEBNÍK
SEVILLSKÝ

ANEB OPATRNOST MARNÁ

OPERA STÁTNÍHO DIVADLA V OSTRAVĚ, LAUREÁT STÁTNÍ CENY

OPERA STÁTNÍHO DIVADLA V OSTRAVĚ, laureát státní ceny

GIOACCHINO ROSSINI

LAZEBNÍK SEVILLSKÝ

ANEB OPATRNOST MARNÁ

Komická opera o 2 dějstvích

Libreto podle komedie Beaumarchaisovy napsal C. Sterbini
Český text V. J. Novotný

Dirigent: **Václav Návrat**
Režie: **Miloslav Nekvasil**
Sbormistr: **Karel Kupka**

Výtvarník scény:
Vladimír Šrámek, nositel
vyzn. Za vynikající práci

Výtvarník kostýmů:
Bedřiška Ustohalová

Hrabě Almaviva . . .
Doktor Bartolo,
Rosina
Figaro, lazebník . . .
Basilio, učitel hudby . .
Berta, hospodyně Bartolova
Fiorello, Almavivův sluha .
Ambrogio, sluha Bartolův .
Důstojník
Notář

Josef Abel
Karel Kožušník
zasl. umělec **Jiří Herold**
Jan Kyzlink
Radmila Minářová
Věra Nováková
Vladimír Mach
Miloslav Tolaš
Karel Hanuš
Karel Průša
Drahomíra Drobková
Alena Havlicová
Radoslav Svozil
Vojtěch Zouhar
Rudolf Juza
Slavoj Schindler
František Janda
Eduard Šišlák
Zdeněk Mach

Inspicient: **Karel Raška**

Napovídá: **Libuše Bílková**
Marie Pečínková

Korepetice: **Jaromír Šalomoun**

Přestávka po I. dějství

Obnovená premiéra 31. prosince 1967 v DZN

OBSAH OPERY

I.

Časně z rána v Seville. Před domem doktora Bartola se »velmi tiše a opatrně« schází skupinka hudebníků se sluhou Fio-rellem, aby zazpívali dostaveníčko krásné Rosině. To vše se děje na rozkaz hraběte Almavivy, který dívku zbožňuje. Leč Rosina neslyší a hrabě je bezradný. V pravou chvíli přichází vtipný a mazaný lazebník Figaro. A když se dozví, že hrabě Rosinku miluje a chce si ji vzít a nemůže se s ní setkat, protože Bartolo svou schovanku přísně hlídá, okamžitě začne jednat. Poradí hraběti, jak se dostat do Bartolova domu. Do-cela jednoduše — v převlečení za důstojníka nového pluku, který přišel do Sevilly a požádá o ubytování.

II.

V Bartolově domě. Doktor Bartolo, pln starosti, přemýšlí o skandálu s důstojníkem, když opět vchází do pokoje převlečený Almaviva, tentokrát se vydávající za učitele hudby. Doktor Bartolo mu uvěří a zatímco Figaro doktora mistrovsky holí břitvou, šeptá Almaviva své Rosince plán únosu, který s Figarem vymysleli. Je však neopatrný, Bartolo vše uslyší a lest je prozrazena.

A nyní Bartolo horečně přemýšlí, jak vše zařídí, aby se s Rosinou mohl co nejrychleji oženit a neztratil, probůh, její věno. Posílá okamžitě pro notáře a děj se tak beznadějně zamotává. K rozuzlení dochází až v tom okamžiku, kdy se do hry virtuózně vmísí Figaro, zachrání celou, téměř již neřešitelnou situaci, svatební smlouva je podepsána — a Rosina se stane Almavivovou ženou. A tak každý dostane, co mu patří, po čem toužil a komedie je skončena.

GIOACCHINO

ROSSINI (1792—1868)

poslední a největší mistr italské komické opery, tzv. buffy, patří k nejrázovitějším postavám hudebních dějin XIX. století. Jeho skladatelskou slávu založila zpěvačka benátského diva-dla, Rosa Morandi, která se ujala role v jeho první opeře »Směnka manželství«, a to bylo Rossinimu 18 let.

Když mu bylo sotva třicet, měl již opravdu to, čemu se říká sláva. Dovedl tvořit s neuvěřitelnou lehkostí a rychlostí. Svou nejslavnější operu »Lazebník sevillašský« napsal za necelých dvacet dní, a to s takovou bravurou a svěžestí, že dodnes stojíme v úžasu nad neopakovatelností jeho invence a mistrovstvím kompoziční techniky. Úžasnou jiskřivostí a vtipem hýřící předehra k »Lazebníku« byla k dílu narychlo připo-jena z jeho staršího díla, protože Rossini neměl již zřejmě čas napsat předehru novou.

Od doby triumfálního přijetí této buffy, Rossiniho sláva nezadržitelně stoupala. Roku 1882 navštívil Vídeň, kde jeho pobyt vyvolal přímo rossiniiovskou horečku. Svou nejslavnější epochu však prožil v Paříži. Zde byl jmenován ředitelem Italské opery a později generálním inspektorem hudby a skladatelem Jeho Veličenstva. Tento úřad mu zajišťoval tak bohatý roční příjem a dostatek času pro komponování, že už netoužil po návratu do vlasti. Z vděčnosti pak napsal pro Paříž své 38. jevištní dílo »Viléma Tella«.

A tím vlastně končí Rossiniho umělecká dráha, protože 37letý hrabě Rossini se stal skladatelem na odpočinku, otevřel velkoobchod s rybami a díval se spokojeně, jak jeho opery slaví úspěchy na světových jevištích, nijak neznepokojován množícími se anekdotami o své lenosti.

Rossini:

...můj Lazebník se ujímá den po dni více. Večer neslyšíte na ulicích nic jiného, než Almavívovu serenádu. Árie »Já duši celého města jsem«, je zkušební kámenem všech barytonů... Ale více než hudba, mě nyní zajímá objev nového salátu, jehož recept Vám posílám. Vezmi provencalský olej, anglickou hořčici, francouzský ocet, trochu citrónu, pepř a sůl; všechno to dobře zamíchej a přidej jemně pokrájené lanýže. Lanýže dodávají salátu takové chuti, že prodlužují gourmandovu extázi do nekonečna.

Rossini:

S kompozicí předehry počkejte až večer před dnem provedení. Nic nepovzbuzuje nápaditost víc, jako nutnost, přítomnost kopisty, který čeká na Vaši práci, a naléhání usouzeného impresária, který si v chomáčcích rve vlasy. U Lazebníka jsem si to udělal jednoduší. Nekomponoval jsem vůbec žádnou předehru, nýbrž vzal jsem tu, jež byla určena pro operu Alžběta.

Beethoven:

Ach, Rossini, blahopřeji Vám! Lazebník je vynikající opera buffo. S potěšením jsem si ji přečetl a stále se z ní raduji. Bude se hrát, pokud bude italská opera existovat. Nepokoušejte se dělat něco jiného než buffo opery. Byl by to hřích, kdybyste hledal úspěch v jiném žánru!

Wagner:

Rossini je prostý, přirozený, vážný. Stejně jako Mozart vládne v nejvyšším stupni schopností melodické vynalézavosti. Je to génius. Mezi všemi hudebníky, s nimiž jsem se v Paříži setkal, jediný skutečně veliký.

Camille Saint-Saëns:

Rossini byl velký člověk. Mladí naší doby nejsou s to posoudit správně jeho opery, napsané, jak on sám řekl, pro zpěváky a pro publikum, které už není...

SDO

Program vydalo Státní Divadlo v Ostravě v redakci Evy Sýkrové, typografická spolupráce I. Kus. Uvnitř programu použito kostýmních návrhů Bedřišky Ustohalové.